

Operatie Goldflake

Het Canadese korps verhuist van Italië naar Noordwest-Europa, 1945

In editie 2023-08 besteedden we in het achtergrondverhaal aandacht aan de landing op Sicilië.

De landing, met de naam **Operatie Husky**, werd als opstapje gezien voor een landing op het vaste land van Europa.

Op 10 juli 1943 startten de landingen op Sicilië.

In september 1943 werden landingen uitgevoerd op het vaste land in Italië.

Er volgde nog zware gevechten voor de strijd in mei 1945 in Italië ten einde was.

We sloten in editie 2023-08 af met de zin:

'Overigens bleven de Canadezen niet in Italië actief tot de overgave.

Rond februari 1945 werden ze overgeplaatst naar het West-Europese strijdtoneel.

Hun aanwezig in Zuid-Europa was niet meer vereist.'

Snel en kort geformuleerd.

Maar, als je op een rij zet wat het betekent om een compleet Legerkorps meer dan 1.000 kilometer te verplaatsen ga je daar toch eens dieper induiken.

Operatie Goldflake was de codenaam van het plan om de verplaatsingen te regelen en de verplaatsing van zo'n groot aantal troepen naar een ander oorlogsgebied te verhullen.

De stap werd bekendgemaakt als een hergroepering.

Weg van het Italiaanse front ten einde
herstel van de troepen mogelijk te
maken.

Er was een enorme hoeveelheid planning nodig, aangezien troepen en hoofdkwartieren van ondersteunende eenheden wijd verspreid waren in Zuid-Italië.

Er moesten treinen en wegkonvoeien worden geregeld, zonder dat de frontlinies kwetsbaar zouden blijven voor tegenaanvallen van de Duitse troepen.

Troepen en materieel zouden vanuit de havens van Napels en Livorno in Italië naar Marseille in Frankrijk worden verplaatst.

Doelstelling: 3.700 mensen, 40 tanks, 650 wielvoertuigen en 50 transportschepen per dag.

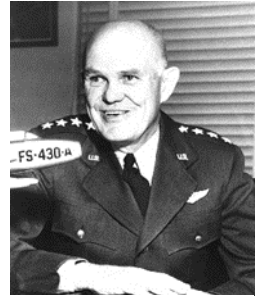

Dit was de 'verwerkingscapaciteit' die de Franse autoriteiten hadden opgegeven.

Dat de havens van Marseille gebruikt konden worden na de verwoestingen door de Duitsers, was op zich al een wonder.

Op 8 februari waren de plannen bijna afgerond en de volgorde van de eenheden was vastgesteld.

De overbrenging van twee gevechtsgroepen en één servicegroep van de US 12 Army Air Force van **luitenant-generaal John K. Cannon.**
Gereed voor verplaatsing op 18 februari 1945.

John K. Cannon

Het hoofdkwartier van het Canadese 1ste Legerkorps en een deel van de troepen.
Gereed voor verplaatsing 25 februari 1945.

De Canadese 5e pantserdivisie van **generaal-majoor B. M. Hoffmeister.**
Gereed voor verplaatsing 3 maart 1945.

Bertram Meryl
Hoffmeister

William Cameron
Murphy

De Canadese 1^e pantserbrigade van **brigadegeneraal W. C. Murphy.**
Gereed voor verplaatsing 8 maart 1945.

De Britse 5^e Infanterie Divisie van generaal **R.A. Hull** uit het Midden-Oosten.
Gereed voor verplaatsing 11 maart 1945.

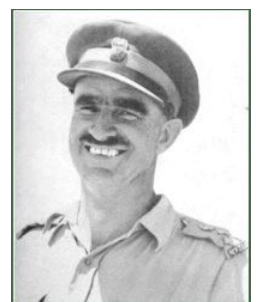

Richard Amyatt Hull

Harry Wickwire
Foster

De Canadese 1^e Divisie van **generaal-majoor H.W. Foster.**
Gereed voor verplaatsing 23 maart 1945.

Stephen Cyril Ettrick
Weir

Tot slot: de Britse 46^e Divisie van **generaal-majoor C.E Weir.**
Wanneer beschikbaar.

De inscheping begon op 22 februari 1945 en de meeste reizen naar Marseille duurden twee dagen.

Daarna was het nog een rit van vijf dagen naar de Belgische grens, bijna 1.100 km. Het basisplan was dat de kwartiermakers en voorhoedes naar België zouden worden gevlogen, terwijl het gros van de eenheden vanuit Livorno en Napels aan de westkust van Italië per **LST**, (landingsschip voor tanks) zouden volgen.

Ook werden **Liberty-schepen** en passagiersschepen ingezet voor een pendeldienst naar Marseille.

LST 173 komt binnen in Marseille

De Fransen zouden in Marseille voor transit-accommodaties zorgen.

De geplande afvoersnelheid bij Marseille bedroeg 40 tanks, 50 dragers, 650 wielvoertuigen en 3.700 man per dag. (zie pag.1)

De beweging van het Canadese 1ste Legerkorps begon op 13 februari 1945.

Het hoofdkwartier van het korps en ongeveer de helft van de troepen verlieten Ravenna richting Napels.

Het korpshoofdkwartier werd op 15 maart 1945 operationeel in België.

Eind maart 1945 hadden 57.972 mannen van het 1ste Legerkorps Marseille bereikt, Vandaar ging het in konvooi over de weg of per spoor door Frankrijk noordwaarts naar België.

De Canadese 5^e Pantserdivisie kwam eind maart in de linie bij Arnhem en de Canadese 1^e Divisie werd gegroepeerd ter voorbereiding op de opmars van de Canadese eenheden in april 1945.

De 5^e Divisie arriveerde medio februari 1945 vanuit het Midden-Oosten in Taranto.

De inscheeping van twee brigades en divisietroepen vanuit Napels (de derde brigade ging niet van boord)

begon op 8 maart 1945 en de concentratie van de divisie in de regio Gent was op 19 maart voltooid, toen ongeveer 13.000 man waren overgebracht.

Sherman tank uitrijden uit een LST in Marseille, begin maart 1945

Snelheid was essentieel, maar de geallieerden wilden niet dat de Duitsers op de hoogte zouden zijn van de plannen. De konvooien zouden onderweg kwetsbaar zijn, dus [Operatie Penknife](#) werd in het leven geroepen om de beweging van de Canadezen uit Italië te verbergen.

Er werd een speciale, tijdelijke organisatie opgericht, genaamd 1st Canadian Special Basra Unit. "Basra" was de codenaam voor het misleiding plan.

De eenheid omvatte 230 officieren en manschappen afkomstig van andere groepen die werden ontbonden (zoals de nr. 1 Anti-Malaria Controle-eenheid).

Militairen reden door het gebied in Italië waar de Duitsers dachten dat de Canadezen zich bevonden en plaatsten locatieborden die de volgende dag weer werden verplaatst.

Alle Canadese clubs, hostels, verlofcentra en ziekenhuizen bleven open.

Volgens Christopher Chant (Brits militair historicus) bedroeg de totale verplaatsing over zee in verband met Operatie Goldflake in februari en maart 1945 110.000 manschappen en 30.000 voertuigen, waarvan 1.200 tanks.

Er werden 222 tanklandingsschepen ingezet en er waren 85 scheepsafvaarten nodig.

De verplaatsing van grote aantallen communicatie-eenheden naar het Noordwest-Europese front ging door na het vertrek van de gevechtsformaties en werd pas in de derde week van april voltooid.

Ophangen 'Maple Leaf' bord
juli 1944 Rome

De nieuwsbrief van de Canadese strijdkrachten, "The Maple Leaf", werd tot half maart 1945 in Rome gepubliceerd.

Het Royal Canadian Corps of Signals (RCCS) bleef het normale niveau van draadloos verkeer handhaven door dummy-berichten te verzenden.

Hun succes bleek uit de inspanningen van de Duitsers om deze berichten te storen.

Uit Duitse documenten die na de oorlog werden buitgemaakt, bleek dat Operatie Penknife succesvol was in het verbergen van de beweging van Canadese troepen van Italië naar België.

Tot eind maart 1945 lieten Duitse inlichtingenkaarten zien dat de Canadezen zich nog op verschillende plaatsen in Italië bevonden.

Op 17 maart 1945, toen alle Canadezen zich al in België of Noord-Frankrijk bevonden, dachten de Duitsers nog steeds dat de Canadezen zich in het Ancona-gebied bevonden, hoewel de exacte locatie van de 1st Canadian Armoured Brigade onbekend was. Pas half april 1945 lieten de Duitse kaarten zien dat de Canadese troepen uit Italië vertrokken waren.

De veilige stilte werd eigenlijk al op 3 april 1945 doorbroken door een Canadese journalist. Deze kondigde aan dat alle Canadese infanterie- en gepantserde troepen herenigd waren onder het bevel van generaal Harry Crerar.

Omdat het geallieerde oppercommando nog steeds reden had om aan te nemen dat de Duitsers onzeker waren over de locatie van de Canadezen, werd de toestemming om de overdracht officieel aan te kondigen uitgesteld tot 20 april 1945.

De Canadezen werden officieel op de hoogte gebracht op 23 april 1945, hoewel de stilte in de media alleen in stand werd gehouden door censuur, aangezien het voor velen in Canada al algemeen bekend was geworden.

Eind april was ruim 100.000 troepen- en ondersteunend personeel, inclusief vrijwel alle materieel, vanuit Italië naar Noordwest-Europa verplaatst.

Een logistieke prestatie van formaat.

Herman Sligman

Bronnen: Wikipedia,
Nicholson, G.W.L. The Canadians in Italy, 1943-1945. Official History of the Canadian Army in the Second World War.

Stacy, Charles Perry. Operation "Goldflake", the move of 1 Cdn Corps from Italy to North-West Europe, February-March 1945. Report No. 181, (Historical Section, Canadian Military Headquarters), (Directorate of History and Heritage, Ottawa, 7 August 1947)

<https://www.silverhawkauthor.com/> www.canada.ca